

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tripartita Demonstratio, Worin Augenscheinlich wird
vorgestelt/ Daß Die Stadt Hildesheim von Jhrem Anfang
biß hiehin den Herren Bischöffen Als jhren
Landts-Fürsten/ Gleich anderen Municipal-Städten ...**

Hildesheim, A[nn]o 1691.

Num. 75. Diploma Sancti Henrici Secundi Imperatoris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38409

dis retributionem nos promereri confidimus : Quapropter, neverint omnes Christi fideles, quod Saxones, quos à progenitoribus nostris ob suæ pertinaciæ perfidiæ sémper, indomabiles, ipsique DEO & Nobis tam diu Rebels, quoisque illius, non nostrâ virtute, ipsos & bellis vicimus, & ad Baptismi gratiam DEO annuente perduximus, pristinæ libertati donatos & omni nobis debito censu solutos, pro amore illius, qui nobis victoriæ contulit, ipsi Tributarios, & Subjugales devotè addiximus, videlicet, ut qui nostræ Potestatis jugum haec tenus ferre detrectarunt, vieti jam (DEO gratias) & armis & fide Domino, ac Salvatori nostro JESU Christo, ac Sacerdotibus ejus, omnium suorum jumentorum & fructuum totiusq; culturæ decimas, ac nutrituræ divites ac pauperes legaliter constricti persolvant. Proinde omnem terram eorum antiquo Romanorum more in Provincias redigentes & inter Episcopos certo limite disternentes.

Glossa Kranzij ibid.

[Regionis bello viæ Episcopi Domini constituuntur.]

Septentrionalem illius partem, quæ & piscium ubertate ditissima, & percoribus alendis habetur, aptissima, pio Christo & Apostolorum suorum Principi Petro pro gratiarum actione devote obtulimus, sibi in Wigmodiâ in loco Bremen vocato, super flumen Weseram, Ecclesiam & Episcopalem constituimus Cathedram &c.

Quamobrem quia omnipotens Deus in gente Phrisonum sicut Saxonum ostium suum aperuit, partem prænominatae Regionis Phrisiæ, quæ contigua huic Regioni esse dignoscitur, eidem Bremensi Ecclesiæ, suoq; Provisorij Willehado Episcopo, ejusq; Successoribus perpetuò delegavimus retinendam, & quia casus præcedentes nos cautos faciunt in futurum, ne quis (quod non optamus) aliquam sibi in eadem Diœcesi usurpet potestatem, certo eam limite facimus terminari, eiisque hos terminos Mare Oceanum, Albim Flumen &c.

Et ut hujus donationis ac circumscriptionis Authoritas nostris futuri temporibus Domino protegente valeat inconcussa manere, manu propria subscripsimus, & annuli nostri impressione signari jussimus.

Signum Domini Caroli Regis invictissimi: Hildebaldus Archi-Episcopus Coloniensis & sacri Palatii Capellanus recognovi, data II. Idus Iulii Anno Dominicæ Incarnationis 788. Indictione 12. Anno autem Regni Domini Caroli 21. Actum in Palatio Nemetensi feliciter, Amen.

Idem lib. 2. Saxonie cap. 29. In verbis

Crediderim Saxones eâ etate jam subditos religioni paruisse PONTIFICIBUS, nec DUCIS ALICUJUS TULISSE IMPERIUM &c.

Num. 75.

Diploma Sancti Henrici Secundi Imperatoris.

IN Nomine Sanctæ & individuæ Trinitatis: Henricus Divinâ favente Clementiâ Rex. Si Sacerdotum & Servorum DEI petitiones pro suis necessitatibus, quæ nobis innotuerunt ad effectum perducimus, non solum Regiâ consuetudine exercemus, verum etiam ad æternæ Beatiitudinis præmia capescenda, talia Nobis facta profutura liquidò confidi-

H. VI
28

confidimus, quapropter omnium fidelium nostrorum praesentium videlicet & futurorum cognoscatur industria, qualiter Vir Venerabilis Bernwardus Episcopus ex Oppido qui vocatur Hildessem, qui est in Pago Astfala in honorem Sanctae Mariæ super fluvium Industria veniens ad nos deprecatus est Celsitudinem nostram, ut prefatam Ecclesiam Cum Fratribus ibidem Domino famulantibus perpetuae mercedis incremento, sub nostrâ defensione & immunitatis tuitione recipemus, cujus petitionem, quia justam fore cognovimus, assensum præbere non negavimus, & sicut petivit per hoc nostræ Authoritatis præceptum confirmare studuimus: Præcipientes ergo jubemus, ut nullus judex publicus neq; quislibet ex judicariâ potestate, seu aliquis ex fidibus Sanctæ DEI Ecclesiæ ac Nostris in Ecclesiis loca vel agros seu quascunq; possessiones, quas moderno tempore justè & rationabiliter possidere videtur, in quibus Pagis vel territoriis, vel quidquid deinceps propter Divinum etiam amorem ibidem collatum fuerit, ad causas audiendas vel speda exigenda seu mansiones faciendas aut fidejussores tollendos aut homines ipsius Ecclesie tam ingenuos injustè quam servos distingendos redhibitiones aut illicitas occasiones requirendasullo unquam tempore ingredi auaderet, vel ea, quæ superius memorata sunt, exactare præsumat, sed licet illi suis q; ibi subjectis Domino servientibus Clericis sub nostrâ defensione & immunitatis tuitione quieto tramite ibidem residere, & pro nobis & conjugi proleque nostrâ seu pro stabilitate totius Imperii nostri à Domino nobis concessi, & ejus clementissimâ moderatione perpetuo conservandâ jugiter, Domini misericordiam exorare, & possessionibus jam ad eam collatis vel deinceps tradendis, nec non decimis, quæ à primis temporibus noscuntur, reddendis, afferendis, inquirendis & exigendis, Litonum quoq; Colonorum & ingenuorum PLENISSIMAM habere Potestatem, nec sub obtentu novarum Ecclesiarum aut Monasteriorum aliquid de decimis totius Parochiæ de jure Principalis Ecclesiæ ac Potestare Episcopi afferantur, proinde quoties in expeditione seu ad Palatium vel in aliud quodlibet Nostrum servitium ire debeat, Quorumlibet hominum suorum ad hoc iter potestem habeat, nec eo tempore quisquam aliquos EJUS homines destringere & ad aliam proficationem cogere præsumat, etiam prædictæ Ecclesiæ concedimus ut habeant ejusdem Sedis Clerici, Canonici atq; Ecclesiastici seu intra se sive aliunde dignè ad hoc & convenienter eligendi Episcopum liberam ac propriam facultatem, ex quo consensu Regis & ut hæc nostra Authoritas firmior habeatur, & per futura tempora diligenter observetur manu propriâ nostrâ super eam confirmavimus, Sigilli que nostri impressione insigniri præcepimus.

Datum sexta Nonas Martii inductione 13. Anno Domini 1013. Anno vero Domini Henrici regnantis undecimo. Actum Werlæ feliciter.

Signum D. Henrici Rom.

Regis invictissimi.

(L.S.)

Guntherus Cancellarius Vice Erimbaldi
Archi-Capellani cognovit.

Num. 76.